

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Kamienica Polska
z dnia 2025 roku

**PROGRAM USŁUG SPOŁCZNYCH
DLA GMINY KAMIENICA POLSKA NA LATA 2025-2027
W RAMACH PROJEKTU
„CUS – NOWE SPOJRZENIE NA USŁGI SPOŁECZNE”**

**GMINA
KAMIENICA
POLSKA**

Projekt „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” współfinansowany
przez Unię Europejską w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027,
Priorytet FESL.07.00 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa,
Działanie 7.5 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych.

SPIS TREŚCI

	Wstęp	3
	Definicje	4
I.	Nazwa i cel Programu	6
II.	Okres realizacji Programu	8
III.	Opis/diagnoza potrzeb uzasadniających realizację Programu	8
IV.	Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem	13
V.	Określenie usług oferowanych w ramach Programu	15
VI.	Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie	16
VII.	Wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli Program przewiduje opłatę lub ulgi w opłatach za usługi społeczne	17
VIII.	Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie	18
IX.	Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji	19
X.	Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki jego efektywności	20
XI.	Budżet Programu oraz źródła jego finansowania	22
	Załącznik nr 1– Katalog Usług Społecznych.....	23

Wstęp

Wydajna polityka publiczna dla rynku pracy, gospodarki i edukacji opiera się w dużej mierze na prawidłowo zdiagnozowanym rozwoju usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Powstały Program ma więc na celu zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej.

Program Usług Społecznych to akt prawa miejscowego, który określa usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. Program ten jest przyjmowany przez Radę Gminy w drodze uchwały. Dokument ten zapewnia spójność i efektywność działania gminy z zakresie zarówno pomocy społecznej jak i innych usług społecznych

Społeczeństwo jest złożone z różnych jednostek i grup, z różnymi potrzebami, problemami i aspiracjami. Tworzenie skutecznych programów społecznych wymaga zrozumienia tej różnorodności i dostosowania usług do kontekstów społecznych. Podkreśla potrzebę inkluzywnego podejścia do projektowania programów społecznych, które uwzględniają różnice kulturowe, ekonomiczne, społeczne i inne czynniki wpływające na społeczność. Programy te powinny być elastyczne i dostosowane do specyficznych potrzeb badanej grupy czy społeczności, aby mogły efektywnie wspierać jej rozwój. W praktyce oznacza to, że projektowanie programów usług społecznych powinno uwzględniać partycypację społeczności, konsultacje z lokalnymi liderami oraz analizę kontekstu społecznego. Tylko wtedy można zapewnić jedność poprzez dostarczanie usług, które są rzeczywiście potrzebne i skuteczne w różnorodnych warunkach społecznych. Usługi społeczne stanowią coraz ważniejszy komponent polityki społecznej państwa. Jest to związane z takimi procesami jak zmiany demograficzne, i starzenie się społeczeństwa, przeobrażenia rynków pracy, wzrost liczby potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami, nowe zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje, przeobrażenia w obrębie rodziny, nowe formy wykluczenia społecznego, nowe ryzyka socjalne, w tym pandemii i zagrożeń ekologicznych itd. Usługi społeczne, obok polityki zabezpieczenia dochodu, są istotnym komponentem polityki społecznej, ponieważ prowadzą do poprawy stanu psychofizycznego osób w sensie indywidualnym i zbiorowym lub do zmiany ich sytuacji życiowej. Usługi społeczne, które są udostępniane i organizowane w sposób profesjonalny, realnie wpływają na podniesienie jakości życia osób i rodzin. Należy podkreślić, że usługi

społeczne są dedykowane wszystkim, ale w szczególności tym osobom, które z racji swoich indywidualnych cech i szeroko rozumianych uwarunkowań, mogą być narażone na jakikolwiek przejaw wykluczenia społecznego czy dyskryminacji.

Dotyczy to w szczególności:

- a) dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami;
- b) osób z niepełnosprawnościami i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- c) osób w kryzysie psychicznym;
- d) osób starszych;
- e) osób w kryzysie bezdomności;
- f) wszystkich innych grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Mając na uwadze powyższe, należy podjąć działania zmierzające do rozwoju usług społecznych w społeczności lokalnej w celu zaspokojenia potrzeb osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu przez opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu usług społecznych, który gwarantował będzie możliwość dokonania przez osobę potrzebującą wsparcia osobistego, niczym niezdeterminowanego wyboru najbardziej optymalnej formy realizacji usługi. Usługi społeczne, zgodnie z najnowszymi badaniami naukowymi i wytycznymi UE w tym zakresie, powinny być organizowane w sposób, który zapewni najbardziej przyjazne i optymalne warunki realizacji potrzeb. Stąd też przyjmuje się, że w przyszłości usługi społeczne powinny mieć charakter bardziej zdeistytucjonalizowany, co oznacza rozwój usług środowiskowych w miejscu zamieszkania.

Definicje

- Usługi społeczne – usługi oznaczające działania w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- Mieszkaniec – osoba zamieszkująca na terenie Gminy Kamienica Polska.
- Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie usług społecznych i której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

- Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).
- Osoba z niepełnosprawnością – osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych lub orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.
- Osoba niesamodzielna – osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji, ciała, higieny osobistej, i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.
- Opiekun faktyczny – opiekun osoby niesamodzielnej lub osoby z niepełnosprawnością sprawujący okresową lub stałą opiekę nad osobą niesamodzielną lub z niepełnosprawnością.
- Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- Program lub PUS – Program Usług Społecznych w gminie Kamienica Polska na lata 2025-2027 do projektu „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”.
- Centrum lub CUS – Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej.
- Koordynator lub KIPUS – Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych.
- Realizator usług społecznych – wykonawca wyłoniony w drodze procedury ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych lub organizacja wyłoniona w drodze konkursu w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Projekt – projekt „CUS – nowe spojrzenie na usługi społeczne” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), dla Priorytetu: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, dla Działania: FESL.07.05 – Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

I. Nazwa i cel Programu

„Program usług społecznych w gminie Kamienica Polska na lata 2025 – 2027” w ramach Projektu „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” zwany dalej Programem, to program odpowiadający potrzebom społeczności lokalnej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, służący rozwojowi i integracji usług społecznych, organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym.

Podstawą prawną opracowania Programu jest art. 4-7 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019r. poz. 1818). Ustawodawca daje możliwość organowi stanowiącemu JST, w drodze uchwały, uchwalenie programu usług społecznych, określającego usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

Usługi społeczne są istotną częścią Europejskiego Modelu Społecznego. Wysoki priorytet takich działań przekłada się na możliwości finansowe jak również nowe regulacje prawne, m.in. ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Dzięki tym i podobnym rozwiązaniom administracja publiczna na szczeblu lokalnym ma coraz większe możliwości zwiększania dostępu do usług użyteczności publicznej, co bezpośrednio przyczyniło się do planów powstania Centrum Usług Społecznych w Gminie Kamienica Polska. Ogólnie rzecz biorąc usługi społeczne oznaczają działania z zakresu:

- polityki prorodzinnej,
- wspierania rodziny,
- systemu pieczy zastępczej,
- pomocy społecznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- edukacji publicznej,
- przeciwdziałania bezrobociu,
- kultury,
- kultury fizycznej i turystyki,
- pobudzania aktywności obywatelskiej,
- mieszkalnictwa,

- ochrony środowiska,
- reintegracji zawodowej i społecznej

podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej, bezpośredni na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Centrum Usług Społecznych w Gminie Kamienica Polska powstało z myślą o potrzebach lokalnej społeczności. Skupiać będzie w jednym miejscu różne rodzaje wsparcia i dążyć do zapewnienia koordynacji zdiagnozowanych usług społecznych oraz współpracy z publicznymi służbami zatrudnienia. Program ma służyć powstaniu indywidualnym planów usług społecznych dotyczących potrzeb mieszkańców tej konkretnej gminy, w związku z czym z szerokiego wachlarza usług społecznych skoncentruje się na:

- wspieraniu rodziny,
- pomocy społecznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- wspieraniu osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałaniu bezrobociu,
- pobudzaniu aktywności obywatelskiej,
- reintegracji zawodowej i społecznej

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie efektywności usług poprzez nowoczesną organizację systemu usługowego – system jednego okienka dla mieszkańców i tzw. Sieciowania podmiotów świadczących wsparcie usługowe.
2. Stworzenie międzysektorowego modelu współpracy na rzecz mieszkańców, który pozwoli efektywniej wykorzystać potencjał lokalnych usługodawców, wyeliminuje dublowanie procedur, dokumentacji oraz działań diagnostycznych, a zarazem umożliwi lepsze spożytkowanie możliwości specjalistów świadczących usługi w ramach wykonywania różnych profesji i zawodów pomocowych.
3. Poszerzenie oferty wsparcia dostępnej dla mieszkańców niekorzystających z systemu pomocy społecznej.
4. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania społeczne, samopomocowe, sąsiedzkie i wolontariackie.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

5. Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców gminy, poprzez aspekt więziotwórczy działań animacyjnych w społeczności lokalnej.
6. Wzmocnienie relacji międzypokoleniowych, integracja lokalnej wspólnoty, przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i społecznej izolacji.
7. Poprawa jakości życia, bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami, integracja ze społeczeństwem oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.
8. Poprawa jakości życia, bezpieczeństwa osób starszych, integracja ze społeczeństwem oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.
9. Poprawa sytuacji osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i ich rodzin oraz wykształcenie umiejętności radzenia sobie z problemami wynikającymi z wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności.
10. Wspieranie dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie im możliwości dostępu do usług zwiększających szansę na właściwy rozwój psychospołeczny.
11. Wsparcie rozwoju intelektualnego oraz fizycznego mieszkańców.
12. Integracja mieszkańców gminy oraz podnoszenie kompetencji w zakresie współpracy i wzajemnej pomocy.
13. Organizowanie inicjatyw społecznych, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację społeczności lokalnej.

II. Okres realizacji Programu

Program usług społecznych w gminie Kamienica Polska na lata 2025-2027 w ramach Projektu „CUS – nowe spojrzenie na usługi społeczne”, będzie realizowany w okresie od 1 października 2025 roku do 31 grudnia 2027 roku.

III. Opis/Diagnoza potrzeb uzasadniających realizację Programu

Podstawą stworzenia Programu jest przeprowadzona diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, opracowana przez Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej. Istotą badania było poznanie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród dwóch grup społecznych: dorosłych mieszkańców Gminy Kamienica Polska oraz przedstawicieli instytucji i organizacji

pozarządowych świadczących usługi społeczne. Włączanie w proces diagnozy przedstawicieli różnych środowisk umożliwiło przyjrzenie się potrzebom w zakresie usług społecznych i potencjałom służącym ich zaspokajaniu z różnych perspektyw. W ramach przeprowadzonych badań, wykorzystano również analizę danych zastanych (Desk Research). Desk research to metoda badawcza polegająca na kompilacji, analizowaniu oraz przetwarzaniu danych i informacji pochodzących z istniejących źródeł, a następnie formułowaniu na ich podstawie wniosków dotyczących badanego problemu

Program opracowany został w oparciu o przeprowadzone w okresie od stycznia do lutego 2025 roku wieloaspektowe badania pn. „Ankieta dotycząca potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w gminie Kamienica Polska”, które pozwoliły określić potrzeby społeczności lokalnej w zakresie realizowania usług społecznych. Badanie społeczne zostało poprzedzone analizą treści kluczowych dokumentów strategicznych gminy Kamienica Polska, danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacji pozyskanych z jednostki, co pozwoliło na wzbogacenie koncepcji badania i zwiększenie trafności procesu wnioskowania.

W badaniu wzięło udział 132 respondentów, z czego 73% stanowiły kobiety, natomiast mężczyźni – 27%. Średnia wieku respondentów wyniosła 50 lat.

Analiza danych oraz wyników ankiet uzyskanych od mieszkańców pozwoliła sformułować następujące wnioski:

- proces „starzenia się” społeczeństwa jest w dzisiejszych czasach zjawiskiem nieuniknionym, aczkolwiek może ono postępować w zróżnicowanym stopniu w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego. Należy brać jednak pod uwagę, że w strukturze społecznej Gminy Kamienica Polska będzie przybywać osób starszych oraz liczyć się z tym, że może następować odpływ ludzi młodych, związany z podjęciem nauki w szkole średniej lub na uczelni wyższej, a następnie pracy w innym mieście. Nie bez znaczenia są też zmiany w strukturze rodzin, które coraz rzadziej mają charakter wielopokoleniowy, częściej natomiast rozpraszają się, pozostawiając osoby starsze bez odpowiedniego wsparcia;

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

- z uzyskanych informacji wynika, że rodziny z osobami z niepełnosprawnościami nadal często pozostają sami w swoim domu. Opiekunowie przemęczeni opieką, a niepełnosprawni pozostawieni w monotonii dnia codziennego;
- diagnoza przeprowadzona wśród różnych grup społecznych i wiekowych obrazuje najistotniejsze problemy dzieci i młodzieży, którymi jest brak miejsc do spędzania czasu wolnego, co powoduje nudę i depryzację potrzeb wszechstronnego rozwoju;
- diagnoza przeprowadzona wśród różnych grup społecznych i wiekowych obrazuje najistotniejsze problemy grup marginalizowanych, które nie są dość zaktywizowane;
- w wyniku badań dostrzeżono istotny problem w obszarze samotności i zaradności w podstawowych problemach dnia codziennego u osób starszych i samotnych, jak również młodszych z niepełnosprawnościami. Do bolączek zaliczono problemy z radzeniem sobie z naprawami, prostymi czynnościami naprawczymi w domu. Takie proste czynności były istotnym problemem dla wielu nie do pokonania;
- istotnym aspektem funkcjonowania mieszkańców Gminy Kamienica Polska jest zdrowie. Długotrwała lub ciężka choroba stanowi główny powód udzielania pomocy społecznej w gminie. Społeczeństwo starzejące się boryka się z problemami zdrowotnymi wynikającymi ze starszego i podeszłego wieku. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami problemy zdrowotne oraz dostępność usług zdrowotnych oraz dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego stanowią jedne z najważniejszych kwestii;
- bardzo ważnym aspektem wpływającym na wzrost świadomości społecznej jest profilaktyka w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, a także często im towarzyszącej przemocy w rodzinie.

Rekomendacje wynikające z powyższych wniosków i proponowane usługi:

1. Wsparcie dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami

- a) na przestrzeni najbliższych lat należy prognozować zwiększenie popytu na usługi opiekuńcze, asystenckie, wytnieniowe, a także inne rodzaje wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na osoby samotne, mieszkające w miejscach oddalonych od centrum gminy, a także na dorosłe osoby z niepełnosprawnościami, które po śmierci rodziców – ich dotychczasowych opiekunów, mogą pozostać bez wsparcia. Z uwagi na odpływ ludzi młodych, należy skierować

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

działania również w stronę rodzin oraz dzieci i młodzieży, aby zapewnić im dostęp w gminie do usług społecznych, odpowiadających na ich potrzeby.

- b) rekomenduje się organizację wsparcia w postaci poradnictwa dla opiekunów faktycznym osób starszych i z niepełnosprawnością. Takie działanie pozwoli na pozostanie w warunkach domowych osobom starszym i niepełnosprawnym jak najdłużej, a opiekunom faktycznym pozwoli profesjonalnie i z lepszymi kompetencjami oraz ze wsparciem realizować trudne zadanie jakim jest opieka dla najbliższych.
- c) utworzenie dodatkowego miejsca typu Klub Seniora, które zapewni osobom starszym uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach edukacyjnych i podnoszących ich jakość życia takich jak np. warsztaty: multimedialne, muzyczne, taneczne, ceramiczne, kulinarne, rękodzieła, ekologiczne, sportowe, językowe oraz wydarzenia integracyjne tj. wycieczki, wyjazdy do teatru, kina, pikniki. Podejmowane działania mają przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu poprzez organizację czasu wolnego seniorom. Wymienione zakresy aktywności zostały wskazane jako obszar zainteresowania oraz zdefiniowany jako potrzebny i ważny dla społeczności lokalnej.
- d) rekomenduje się wprowadzenie usługi polegającej na wykonywaniu drobnych napraw, prac montażowych i gospodarczych, niewymagających natychmiastowej interwencji, wykonywanych na terenie Gminy Kamienica Polska. Głównym celem byłoby świadczenie pomocy w nieskomplikowanych, niewymagających specjalistycznej wiedzy ani kwalifikacji oraz niewymagających specjalistycznego sprzętu lub narzędzi, naprawach technicznych w miejscu zamieszkania usługobiorcy. Taki rodzaj usługi zabezpieczyłby potrzeby mieszkańców Gminy Kamienica Polska.

2. Wsparcie dla dzieci i młodzieży:

Rekomenduje się organizację na terenie gminy Kamienica Polska miejsc umożliwiających spotkania dzieci i młodzieży, tzw. świetlic poprzez realizację szeroko rozumianych usług społecznych dla dzieci i młodzieży oraz usług społecznych dla rodziców. Na przykład Świetlice wspierałyby rodziców w procesie wychowywania dzieci i młodzieży. Działania świetlic najczęściej ukierunkowane są na dzieci i młodzież wywodzące się z rodzin z problemami wychowawczymi lub mających trudną sytuację materialną, natomiast zajęcia w tego typu placówkach mogą być zorganizowane w taki sposób, żeby poprzez swoją atrakcyjność przyciągać także dzieci i młodzież z rodzin wydolnych wychowawczo. Ogólne cele działań

światlic to przede wszystkim współdział w procesie wychowywania z rodziną oraz szkołą, pomoc w nauce, zapewnianie posiłków podopiecznym, organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, działania mające na celu rozwój zainteresowań podopiecznych, wsparcie psychologiczne, socjoterapeutyczne i materialne podopiecznych oraz ich rodzin.

3. Wsparcie dla Rodzin

Rekomenduje się organizację pomocy poprzez indywidualne poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla sprawców przemocy, ale także ich rodzin jako ofiar i osób współuczestniczących. Zapewnienie działań profilaktycznych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie, a także wśród dzieci i młodzieży tzw. przemocy rówieśniczej. Ważnym aspektem jest profilaktyka poprzez organizację warsztatów takich jak: trening zastępowania agresji, komunikacja skoncentrowana na rozwiązaniach, porozumiewanie bez przemocy.

4. Promocja i ochrona zdrowia

W zakresie realizowanych usług społecznych należy uwzględnić działania w obszarze promocji i ochrony zdrowia. Istotnym działaniem byłoby wprowadzenie usługi polegającej na udostępnianiu różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego, potrzebnego do opieki nad osobą z niepełnosprawnością oraz w procesie rehabilitacji. Takie działanie podniosłoby standard jakości ochrony zdrowia w Gminie Kamienica Polska.

Podsumowując, w świetle przeprowadzonego rozeznania, do grup społecznych, które obecnie w pierwszej kolejności powinny zostać objęte wsparciem w ramach usług społecznych należą: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny dysfunkcyjne.

W przeprowadzonym badaniu znajdujemy potwierdzenie znaczenia wymienionych wyżej odbiorców, jednak powyższa lista powinna zostać uzupełniona lub rozszerzona o usługi skierowane do: rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, rozszerzenie oferty usług także do opiekunów faktycznych osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osób dotkniętych przemocą domową oraz ich rodzin.

W ramach poszczególnych grup należy szczególnie uwzględnić osoby i rodziny będące w kryzysie bądź trudnej sytuacji ekonomicznej, doświadczające dotychczas barier w dostępie do usług społecznych oraz rodziny mające problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Grupą wymagającą szczególnej uwagi jest młodzież zamieszkująca Gminę

Kamienica Polska. Poniżej wskazano przykładowe działania, które mogą być kierowane do poszczególnych grup i osób:

- Osoby starsze: poradnictwo specjalistyczne oraz spotkania międzypokoleniowe, zajęcia i inicjatywy rozwijające aktywność oraz zagospodarowujące potencjał seniorów, spotkania edukacyjne i profilaktyczne na przykład w Klubie Seniora.
- Osoby z niepełnosprawnościami: usługi wsparcia w zakresie drobnych napraw, jak również zwiększenie dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego.
- Opiekunowie faktyczni: poradnictwo indywidualne wspierające.
- Rodziny z dziećmi i młodzież: zajęcia wspierające rozwój dzieci i młodzieży, pomoc psychologiczna, poradnictwo specjalistyczne, profilaktyka zdrowotna dla rodziców i dzieci, działania edukacyjne, ponadto wprowadzenie szeroko rozumianych usług społecznych dla dzieci i młodzieży zgodnie z ich potrzebami. Dodatkowo stworzenie usługi polegającej na poradnictwie indywidualnym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Ogół mieszkańców: działania wzmacniające mające na celu aktywizację grup zmarginalizowanych.

Biorąc pod uwagę powyższe, jako priorytetowe powinny być traktowane usługi w zakresie wspierania rodziny, pomocy społecznej, w tym wsparcia osób starszych, promocji i ochrony zdrowia, wsparcia osób niepełnosprawnych oraz aktywności obywatelskiej. Rodzaje usług będą uzależnione od potrzeb grup odbiorców, a także od ich sytuacji. Część usług może być kierowana do ogółu mieszkańców, a część do osób i grup wymagających wsparcia specjalistycznego. Ważne jest ich dostosowywanie do indywidualnych potrzeb mieszkańców Gminy Kamienica Polska.

IV. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem

Gmina Kamienica Polska to gmina wiejska. Należy do województwa śląskiego, powiatu częstochowskiego. Gmina Kamienica Polska ma 5 408 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 4,0% ludności powiatu. Gmina stanowi 3,1% powierzchni powiatu.

Z danych zawartych w Głównym Urzędzie Statystycznym Gmina Kamienica Polska ma 5 408 mieszkańców, z czego 51,2% stanowią kobiety, a 48,8% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 2,1%.

Średni wiek mieszkańców wynosi 43,9 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Kamienica Polska zawarli w 2022 roku 18 małżeństw, co odpowiada 3,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski.

W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 24,7% mieszkańców gminy Kamienica Polska jest stanu wolnego, 59,7% żyje w małżeństwie, 5,5% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,7% to wdowy/wdowcy.

Gmina Kamienica Polska ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 26. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu - 4,80 na 1000 mieszkańców gminy Kamienica Polska. W 2022 roku urodziło się 35 dzieci, w tym 62,9% dziewczynek i 37,1% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 344 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,53 i jest nieznacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2022 roku 41,3% zgonów w gminie Kamienica Polska spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 22,1% zgonów w gminie Kamienica Polska były nowotwory, a 4,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Kamienica Polska przypada 11,26 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa śląskiego oraz nieznacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

W 2022 roku zarejestrowano 102 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 64 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Kamienica Polska 38. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 7 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące - 6. 57,6% mieszkańców gminy Kamienica Polska jest w wieku produkcyjnym, 16,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 25,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Ogólna liczba mieszkańców planowana do objęcia usługami społecznymi w ramach niniejszego Programu wynosi minimum 111 w tym:

- Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) i ich otoczenie 65 mieszkańców

- Osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne) - 16 mieszkańców

Na każdym etapie realizacji programu zarówno ogólna liczebność jego uczestników oraz w podziale na grupy może się zmieniać.

V. Określenie usług oferowanych w Programie

Proponowany katalog usług został opracowany w oparciu o Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych gminy Kamienica Polska. W dokumencie tym:

- zidentyfikowano problemy i niekorzystne zjawiska najbardziej uwidocznione w gminie, tj. potrzeba wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży, wsparcia dla rodzin oraz w zakresie promocji i ochrony zdrowia;
- zidentyfikowano działania, jakie należy podjąć, by skuteczniej pomagać osobom starszym zamieszkałym na terenie gminy kamienica Polska;
- określono oczekiwania i potrzeby w zakresie usług społecznych w gminie, dotyczące integracji społecznej, konieczności wsparcia osób starszych i możliwości rekreacyjnego spędzania czasu.

Wszystkie usługi ujęte w katalogu powinny być świadczone w logice powszechnego dostępu miejscowego, a także zintegrowane wokół zabezpieczenia potrzeb rodziny w różnych fazach cyklu życia.

Katalog usług uzupełniany będzie o pojedyncze usługi oraz pakiety usług realizowane przez wszystkich Partnerów CUS oraz inne instytucje i organizacje działające na terenie gminy Kamienica Polska, które przekażą informacje o realizowanych usługach.

Centrum Usług Społecznych w gminie Kamienica Polska będzie realizowało dla społeczności lokalnej usługi społeczne samodzielnie, tj. z wykorzystaniem zasobów kadrowych CUS lub za pośrednictwem podmiotów zewnętrznych, poprzez zlecanie usług wykonawcom, zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Usługi określone w niniejszym Programie wynikają z warunków umowy o dofinansowanie w ramach projektu „CUS – nowe spojrzenie na usługi społeczne” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Nr naboru FESL.07.05-IŻ.01-028/23 Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 7.5 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Usługi będą uzupełniane działaniami wspierającymi w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej. Planowany katalog usług społecznych przedstawia **Załącznik nr 1** do Programu.

VI. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie

Osoby chcące skorzystać z usług społecznych przedstawionych w Programie usług społecznych muszą spełnić podstawowy warunek dopuszczający, tj. być mieszkańcem gminy Kamienica Polska oraz spełnić dodatkowe warunki wskazane w Regulaminie naboru w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Nr naboru FESL.07.05-IZ.01-028/23 Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 7.5 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych.

Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie, odbywać się będzie za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna prawnego.

Tryb zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych składa się z następujących etapów:

1. Złożenie przez wnioskodawcę wniosku o objęcie usługami społecznymi wraz z oświadczeniami o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych. Wzór wniosku wraz z wzorami oświadczeń określony zostanie w Regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w Projekcie „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”, wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej.
2. Rozpoznanie przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych indywidualnych potrzeb Wnioskodawcy. Rozpoznanie może obejmować zwrócenie się do wnioskodawcy o udokumentowanie spełnienia przez niego określonych w Programie warunków niezbędnych do zakwalifikowania, w tym informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej, w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w Programie lub programach usług społecznych, które mają być udzielane osobie zainteresowanej.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

3. Kwalifikowanie odbywa się z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację usług społecznych.
4. Opracowanie przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS) indywidualnego planu usług społecznych dla wnioskodawcy (zwanego dalej IPUS).
5. Zatwierdzenie indywidualnego planu usług społecznych przez Dyrektora Centrum bądź upoważnionego Organizatora Usług Społecznych. Zakwalifikowanie i korzystanie z usług społecznych nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.
6. KIPU może nie zakwalifikować Wnioskodawcy do usług społecznych w sytuacji ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu lub wskutek niespełnienia warunków określonych w Programie niezbędnych do zakwalifikowania. W takiej sytuacji Wnioskodawca otrzymuje decyzję administracyjną o niezakwalifikowaniu do usługi podpisaną przez Dyrektora Centrum lub upoważnionego Organizatora Usług Społecznych.
7. Tryb kwalifikowania do określonych w Programie usług społecznych przez KIPUS odbywać się będzie w oparciu o Regulamin rekrutacji i uczestnictwa w projekcie „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”, wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej.

Dokumenty złożone i wypełnione w procesie kwalifikowania do korzystania z usług społecznych nie podlegają zwrotowi.

VII. Wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli Program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne

Program nie przewiduje opłat za usługi społeczne. Usługi społeczne oferowane w Programie usług społecznych świadczone będą nieodpłatnie w ramach realizacji Projektu „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), dla Priorytetu: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, dla Działania: FESL.07.05 – Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych.

VIII. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych oraz członków ich rodzin odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c, e oraz art. 9 ust. 2 lit. b, g, j Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/96/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016), w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywa się w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Dane osobowe przetwarzane są w zakresie, jaki jest niezbędny do realizacji danej sprawy, w zakresie, w jakim zostaną podane bezpośrednio przez osobę, której dane dotyczą, w zakresie, w jakim zostaną podane przez inny podmiot lub innego administratora danych.

Zakres danych osoby korzystającej z usług społecznych:

- Dane identyfikujące (imię, nazwisko, adres, adres poczty elektronicznej, login, numer telefonu, numer faksu, numer PESEL, płeć, wiek, wykształcenie, identyfikatory internetowe;
- Dane związane z zakresem uczestnictwa w projekcie (obywatelstwo, obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA), status mieszkaniowy, data rozpoczęcia udziału w projekcie lub wsparciu, status na rynku pracy, data założenia działalności gospodarczej, forma i okres zaangażowania w projekcie, planowana data zakończenia edukacji w placówce edukacyjnej, w której skorzystano ze wsparcia);

Ponadto dane dotyczące terminu zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności przez osoby skazane (jeśli dotyczy).

Zakres danych wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego, opiekuna prawnego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych):

- Dane identyfikujące (imię, nazwisko, adres, adres poczty elektronicznej, login, numer telefonu, numer faksu, numer PESEL, płeć, wiek, wykształcenie, identyfikatory internetowe;

Dane będą przechowywane przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane.

IX. Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji

Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej. Zadaniem realizatora jest w szczególności:

1. Zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.
2. Opracowanie i wdrażanie standardów jakości usług społecznych.
3. Realizowanie Programu w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie.
4. Inicjowanie działań na rzecz integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem potencjału tej wspólnoty.

Etapy realizacji	Opis działań	Czas realizacji
Etap I	Planowanie i organizacja usług społecznych: ➤ wypracowanie założeń do standardów usług społecznych; ➤ wyłonienie wykonawców usług społecznych; ➤ budowanie partnerstw w ramach współpracy międzysektorowej; ➤ kwalifikowanie osób zainteresowanych usługami, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb; ➤ opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych.	X 2025 – XII 2027

Etap II	Świadczenie usług społecznych: ➤ koordynowanie realizowanych działań; ➤ bieżący monitoring realizowanych usług społecznych	X 2025 – XII 2027
Etap III	Ocena realizacji Programu Usług Społecznych w zakresie świadczenia usług społecznych: ➤ analiza i ocena jakości świadczonych usług (standaryzacja); ➤ monitoring w zakresie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności.	II 2026 – XII 2027
Etap IV	Analiza Katalogu usług społecznych zgodnie z potrzebami społeczności lokalnej: ➤ aktualizacja potrzeb w zakresie świadczonych usług społecznych z uwzględnieniem potencjału lokalnej społeczności.	II - IV 2026 II - IV 2027
Etap V	Informacja z realizacji Programu Usług Społecznych: ➤ opracowanie sprawozdania w oparciu o wyniki z monitorowania realizacji Programu i ocena Programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji Programu.	I-III 2028

X. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki jego efektywności

1. Monitoring Programu polega na bieżącej analizie obserwacji oraz analizie realizowanych w ramach niego działań, w tym w szczególności w oparciu o informację zwrotną od wykonawców usług społecznych oraz odbiorców usług społecznych określonych w Programie, wpływając na:

- określenie stopnia przyczyniania się realizowanych działań do osiągnięcia celu Programu;
- określenie poziomu zaangażowania Centrum oraz wykonawców usług społecznych w realizację Programu;
- wykorzystanie informacji na temat jakości i adekwatności osiągniętych wyników w realizowanych usługach;

d) identyfikację obszarów, w jakich pojawiają się trudności w realizacji Programu oraz analizę przyczyn zaistnienia tych trudności;

e) identyfikacja obszarów, w których może zaistnieć potrzeba wprowadzenia zmian w Programie.

Informacja zwrotna, o której mowa powyżej, może w szczególności przybrać formę ankiety lub środków przekazu elektronicznego określających poziom satysfakcji odbiorcy danej usługi społecznej. Za monitorowanie Programu odpowiedzialny jest jego realizator.

2. Ocena Programu polega w szczególności na określeniu stopnia realizacji jego celu. Ocenie podlegają również poszczególne usługi społeczne określone w Programie, w szczególności pod kątem ich właściwego doboru do odbiorcy, zapewnienia odpowiedniego standardu realizacji oraz stopnia efektywności. Oceny Programu dokonuje Centrum.

3. Wskaźniki/mierniki efektywności, które zostaną wykorzystane przy tworzeniu narzędzi monitoringu i efektywności do realizowanych w CUS usług:

a) wskaźniki produktu w całym okresie trwania Programu:

- liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w Programie - **81**
- liczba osób, które uzyskały wsparcie w ramach usług realizowanych przez Centrum Usług Społecznych - **111**
- liczba osób potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) i ich otoczenie - **65**
- liczba osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia, objętych wsparciem w Programie - **16**
- liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w Programie - 0 osób
- liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w Programie - 0 osób
- liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w Programie - 0 osób
- liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w Programie - 0 osób

b) wskaźniki rezultatu w całym okresie trwania Programu:

- liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w Programie: 1 osoba
- liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej: 1 miejsce
- liczba podmiotów, które poszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług: 1 podmiot

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

- liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w Programie: 0
- liczba utworzonych Centrów Usług Społecznych w ramach Projektu: 1 Centrum Usług Społecznych
- liczba przyjętych Programów Usług Społecznych: 1 PUS

XI. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania

Oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Kamienicy Polskiej usługi finansowane będą z różnych źródeł, tj.:

- środki własne,
- środki Unii Europejskiej,
- środki z programów rządowych i innych.

Na realizację niniejszego Programu Usług Społecznych dla gminy Kamienica Polska w latach 2025-2027 w ramach Projektu „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”, w ramach budżetu gminy Kamienica Polska zaplanowano środki w wysokości prezentowanej w poniższej tabeli.

Budżet może ulec modyfikacji w trakcie realizacji Programu w poszczególnych latach.

Nazwa źródła finansowania	Rodzaj źródła						Razem 2025-2027 (zł)
	Dotacje i inne środki zewnętrzne (zł)			Własne (zł)			901.800,00
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	
Projekt „CUS – nowe spojrzenie na usługi społeczne” Źródło: EFS+ Działanie 7.5	124.600,00	388.600,00	388.600,00	0,00	0,00	0,00	
Suma w ramach PUS 2025-2027	901 800,00			0,00			901.800,00

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Załącznik nr 1 do Programu usług społecznych
dla Gminy Kamienica Polska na lata 2025-2027
w ramach Projektu „CUS-Nowe spojrzenie na usługi społeczne”

KATALOG USŁUG SPOŁECZNYCH DO PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH DLA GMINY KAMIENICA POLSKA NA LATA 2025-2027 W RAMACH PROJEKTU „CUS -NOWE SPOJRZENIE NA USŁUGI SPOŁECZNE”					
Lp.	Nazwa społecznej i zakres usługi	Grupa docelowa	Tryb kwalifikowania	Liczba godzin usługi	Liczba osób
I.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego				
1.	Dostęp do niezbędnych narzędzi osobom potrzebującym wsparcia w powrocie do zdrowia lub w radzeniu sobie z niepełnosprawnością.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC	Zgodnie z pkt. VI PUS	-	10
II.	Złota rączka				
1.	Drobne prace konserwacyjne, naprawcze i remontowe, zarówno wewnątrz budynków, jak i na zewnątrz, nie wymagające specjalistycznych uprawnień.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby powyżej 60 roku życia 2) osoby niepełnosprawne 3) opiekunowie faktyczni	Zgodnie z pkt. VI PUS	1000	30

Fundusze Europejskie
dla ŚląskiegoRzeczpospolita
PolskaDofinansowane przez
Unię EuropejskąWojewództwo
Śląskie

III.	Klub seniora				
1.	Zajęcia edukacyjne w formie prelekcji, warsztatów, kursów, szkoleń z zakresu nowoczesnych technologii, zagrożeń dnia codziennego, zdrowego odżywiania	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby powyżej 60 roku życia	Zgodnie z pkt. VI PUS	240	65
2.	Zajęcia ruchowe mające na celu zapobieganie niekorzystnym zmianom psychofizycznym zachodzącym w starzejącym się organizmie, wydłużające samodzielność, sprawność i wydolność fizyczną osoby starszej.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby powyżej 60 roku życia	Zgodnie z pkt. VI PUS	240	65
IV.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla faktycznych opiekunów osób niepełnosprawnych oraz w podeszłym wieku				
	Zakres poradnictwa ustalony indywidualnie dla usługobiorcy.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby niepełnosprawne 2) opiekunowie faktyczni	Zgodnie z pkt. VI PUS	999	20
V.	Usługi społeczne dla dzieci i młodzieży				
1.	Organizacja zajęć dodatkowych, ogólnorozwojowych, edukacyjnych oraz profilaktycznych.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska z godnie z art. 25-28 KC 1) dzieci i młodzież 2) osoby niepełnosprawne	Zgodnie z pkt. VI PUS	-	30

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

VI.	Usługa społeczna wsparcia aktywności lokalnej grup marginalizowanych				
1.	Organizacja animacji lokalnych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi,	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC	-	-	-
2.	Program Gmina Przyjazna Seniorom	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby powyżej 60 roku życia	Zgodnie z pkt. VI PUS	-	30
VII.	Indywidualne poradnictwo specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej				
1.	Zakres poradnictwa ustalony indywidualnie dla usługobiorcy.	Mieszkańcy Gminy Kamienica Polska zgodnie z art. 25-28 KC 1) osoby doświadczające kryzysu	Zgodnie z pkt. VI PUS	600	20